

KULTURÁLIS ANTROPOLÓGIA

alapképzési szak

Képzési és kimeneti követelmények

- 1. Az alapképzési szak megnevezése:** kulturális antropológia (Cultural Anthropology)
- 2. Az alapképzési szakon szerorzhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:**
  - végzettségi szint: alap- (baccalaureus, bachelor; rövidítve: BA-) fokozat
  - szakképzettség: kulturális antropológia alapszakos szakelődó
  - szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Cultural Anthropologist
- 3. Képzési terület:** társadalomtudomány
- 4. A képzési idő félévekben:** 6 félév
- 5. Az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma:** 180 kredit
  - a szak orientációja: gyakorlatorientált (60-70 százalék)
  - a szakdolgozat elkészítéséhez rendelt kreditérték: 10 kredit;
  - intézményen kívüli összefüggő gyakorlati képzés minimális kreditértéke: 12 kredit;
  - szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 9 kredit.
- 6. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása:** 312/0314
- 7. Az alapképzési szak képzési célja, az általános és a szakmai kompetenciák:**

A képzés célja olyan gyakorlati társadalomtudományi tudással rendelkező kulturális antropológia alapszakos szakelődók képzése, akik képesek felismerni a kulturális-társadalmi élethelyzeteket jellemző főbb problémákat, változási folyamatokat, konfliktusokat, és rendelkeznek azon antropológiai kutatástechnikai eszköztárral, amely birtokában hatékony módon képesek az összefüggések megértésére, elemzésére és megoldási javaslatok kezdeményezésében való részvételre, illetve a végrehajtásban való közreműködésre. A megszerzett tudásukat és kompetenciáikat egyaránt képesek a hazai állami, önkormányzati, civil-nonprofit és piaci-vállalkozói területen felhasználni és a gyakorlatban szakmai irányítás alatt is alkalmazni. Felkészültek tanulmányaik mesterképzésben történő folytatására.

7.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

7.1.1. A kulturális antropológia alapszakos szakelődó

a) tudása

- Ismeri a társadalomtudományi fogalomkészlet legfontosabb elemeit, érti azokat az összefüggéseket, amelyek a társadalom kulturális antropológiai értelmezéseéhez az általános alapokat képezik.

- Alapvető ismeretekkel rendelkezik a kulturális antropológia és fontosabb – vizuális és alkalmazott antropológia – szakterületei történetéről, elméleteiről, módszereiről, az általános közgondolkodásnál mélyebb ismeretekkel bír a globalizáció korában a kulturális és társadalmi folyamatok különböző területeinek problémáiról, szabályszerűségeiről és recens sajátosságairól.
- Ismeri és érti a kulturális antropológia által vizsgált kortárs társadalmak, kultúrák működésével kapcsolatos alapfogalmakat, alapelveket és ezek összefüggéseit.
- Speciális ismeretekkel rendelkezik a kortárs kultúrák hasonlóságairól és különbségeiről, szerkezeti viszonyairól, valamint az azokat értelmező elméletekről és fogalmakról.
- Ismeri és érti a kulturális antropológia által vizsgált társadalmi jelenségek működési mechanizmusait, az ezeket meghatározó, illetve befolyásoló társadalmi, strukturális, gazdasági és politikai folyamatok legfontosabb tényezőit.
- A gyakorlati elemzés szintjén átlátja az antropológiai kutatás folyamatát, alkalmas minőségi és mennyiségi adatok önálló antropológiai terepmunka során szerzett gyűjtésére, bemutatására, értékelésére, értelmezésére és a kulturális antropológiai gyakorlat révén szerzett – a kultúrát saját feltételei szerint belülről megérintő – tapasztalatait a társtudományok és az érdeklődő közvélemény felé hitelesen, vizuális eszközökkel is, közvetíteni.
- Ismeri az antropológiai tudás gyakorlati alkalmazásának alapelveit, szakmaspecifikus praxisát és etikai vonatkozásait.
- Mindennapi szakmai szóhasználatában biztosan, beépült ismeretként használja az antropológia szaknyelvi terminológiáját.
- Ismeri szakmai tudása folyamatos fejlesztésének és az újabb elméleti és módszertani ismeretek befogadásának mechanizmusait és technikák.
- Rendelkezik azon idegen nyelvismerettel, amely szükséges lehet számára a kommunikációhoz akár a terepen, akár a szakmai anyagok megértéséhez.

b) képességei

- Képes a kulturális és társadalmi hatású, globális, lokális és regionális folyamatok által keletkezett különböző főbb problémák feltárására, értelmezésére, valamint a döntéseket elősegítő véleményalkotás előkészítésére és a megvalósításban való részvételre.
- Képes a kortárs kultúrákra és társadalmakra vonatkozó információkat értően elemezve a szakmai és nem szakmai közönség számára közvetíteni.
- Képes az alapfokú elméleti felkészültségére építve önálló antropológiai terepmunkája során minőségi és mennyiségi adatok gyűjtésére, értékelésére, és ezek alapján a szűkebb szakterületén olyan következtetésekre jutni, amelyek segítik más tudományterületek szakembereinek hatékony munkáját.
- Képes munkájához felhasználni a kulturális antropológia hazai és nemzetközi szakmai forrásait úgy, ahogy a feltárt tények elemzéséhez, az eredményekből kibontható összefüggések feltárásához és következtetések megfogalmazásához, az adott témában való gyakorlati alkalmazásához az szükséges.
- Képes szakmai és esztétikai igényességgel vizuális látványrögzítést végezni, szakmai irányítás mellett megszerkeszteni és azt bemutatni.
- Képes a kortárs társadalmak szociokulturális jelenségeinek, változási tendenciáinak, konfliktusainak értő elemzésére, és irányítás mellett kutatási projekteken való részvételre.

- Átlátja szakmája főbb aktuális problémáit, a különböző nézőpontok közötti főbb relációkat és törekszik a felmerülő dilemmák gyakorlati megoldására.
- Képes kapcsolatteremtésre eltérő érdekű csoportok, egyének között, és kellő együttműködési képességgel rendelkezik a különböző kommunikációs színtereken szükséges szakmai feladatok ellátásához.
- Képes a kulturális antropológia szakterületének hagyományos és elektronikus szakirodalmi forrásaiban, illetve más társadalomtudományi adatbázisokban való eligazodásra, amely tevékenysége során hatékonyan és átfogó jelleggel alkalmazza az információs technológia eszközeit.
- Képes állami, önkormányzati, civil-nonprofit, piaci-vállalkozói szervezetekben felmerülő problémák, konfliktusok megoldásához szükséges javaslatok kidolgozásában, a gyakorlatban, a végrehajtásában szakmai irányítás mellett közreműködni.
- Képes hatékony közreműködőként részt venni azon komplex fejlesztési programokban, amelyek a társadalmi felzárkózást, az esélyegyenlőséget és a tudatos állampolgárságra ébresztést célozzák.

c) attitűdje

- Következetesen vállalja a kritikus társadalomtudományi gondolkodás sokszínűségét, amelyet hitelesen képvisel szűkebb és tágabb környezetében.
- Tudatosan vállalja a kulturális, vallási, kisebbségi és a társadalmi sokszínűséggel kapcsolatos európai értékelveket.
- A társadalmi és kulturális „mátság” eseteit – a semleges pozícióból következő általános elvárásoknak megfelelően – toleránsan és empatikusan kezeli.
- Elkötelezett a társadalmi egyenlőség, a jogállamiság és a demokratikus európai értékközösség mellett, keresi a lokális, regionális és globális társadalmi problémák, feszültségek megoldásának mikéntjét.
- Érzékeny és nyitott a társadalmi problémákra, szemléletét áthatja a hátrányos helyzetűekkel és kiszolgáltatottakkal szembeni szolidaritás.
- Fogékony az előítéletek ellen küzdő szemléleti alapok adaptálására, fellép a társadalmi diszkriminációval szemben és aktív módon járul hozzá az előítéletekhez köthető konfliktusok enyhítéséhez.
- Nyitott a kulturális antropológia elméleti, gyakorlati és módszertani újításaira.
- Hajlandó önképzése során a kulturális antropológia területén megszerzett jártasságának új ismeretekkel való bővítésére és nyitott a szakmai továbbképzésre.
- Szakmai elkötelezettségéből következően megfelelő együttműködési készséggel rendelkezik, munkáját áthatja a kezdeményező készség, az érzékenység és a segítő hozzáállás.

d) autonómiája és felelőssége

- Szűkebb szakmai területén, személyes felelősségi körében önálló, kezdeményező szerepet vállal az általa elfogadott társadalomfelfogás érvényesítésében. Következetesen képviseli a társadalmi egyenlőség, esélyegyenlőség és a demokratikus értékrend elveit.
- Munkáját a szervezeti struktúrában elfoglalt helyének megfelelő önállósággal és felelősséggel szervezi és törekszik a kulturális antropológia nemzetközileg meghatározott etikai

normáinak betartására. Felelősen képviseli szervezeti egységét és szakmai csoportját, tudatában van szakmai eszközkészlete és saját ismeretei korlátainak és tevékenységének etikai következményeivel egyaránt.

- Szakmai elhivatottságából következően érdekérvényesítő képessége a szervezeten belüli és azon kívüli együttműködési formákban is erős.
- Munkavégzése során önállóan és felelősen hozza meg döntéseit, legjobb tudása szerint jár el az általa képviseltek érdekeinek megvédésében.
- Tevékenységének részeként reflektál saját személyiségére, valamint társadalmi és kulturális beágyazottságára.

8. Az alapképzés jellemzői

8.1. Szakmai jellemzők

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- kapcsolódó társadalomtudományi diszciplínák alapjai: 18-54 kredit;
- antropológiatörténet és -elmélet alapjai, kutatómódszertan: 18-48 kredit;
- népek és kultúrák Európában (antropológiai ismeretek Európa népeiről és kisebbségeiről; a roma kultúra antropológiája; együttélési modellek Közép-Kelet-Európában; ehhez kapcsolódóan az etnikai identitás, társadalmi mobilitás, multikulturális és interkulturális kommunikáció témakörei): 20-36 kredit;
- a modern társadalmak antropológiája (kulturális különbségek és változások a magyar társadalomban, a társadalmi nemek antropológiája, globalizáció és regionalizmus, a nemzeti kultúra antropológiája, továbbá a társadalmi krízishelyzetek, szubkultúrák és deviancia, perifériális társadalmi csoportok antropológiája): 20-36 kredit;
- az alkalmazott antropológia elmélete, története, módszertana, szinterei és gyakorlata, továbbá szakmai gyakorlat: 30-62-kredit.

8.2. Idegen nyelvi követelmények

Az alapfokozat megszerzéséhez legalább egy élő idegen nyelvből államilag elismert középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy azzal egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél megszerzése szükséges.

8.3. Szakmai gyakorlatra vonatkozó követelmények

A szakmai gyakorlat a képzés tantervében meghatározott hat hét egybefüggő szakmai gyakorlat.

AZ OKTATÁSI HIVATAL NYILVÁNTARTÁSÁBAN SZEREPLŐ ADATOK

- a) A képzés megnevezése: kulturális antropológia alapképzési szak
- b) A képzés kódja: BSZKKTR
- c) A képzés helye: Miskolc
- d) A képzés nyelve: magyar
- e) A képzés munkarendje: nappali
- f) Szakirány(ok): -

- g) Specializáció(k): -
- h) Műveltségterület(ek): -
- i) A nyilvántartásba vétel ideje: FNYF/284-10/2019. számú határozat (2019. július 4.) szerint
- j) A meghirdetés kezdő tanéve: 2020/2021. tanév I. félév
- k) A meghirdetés utolsó tanéve: -
- l) Képzési együttműködések: -
- m) A képzés folytatásához szükséges határozatok adatai:
  - ME 195/2018. számú szenátusi határozat (2018. október 31.)
  - MAB 2019/6/VI/1. számú MAB határozat (2019. június 28.)